

Los – dinosaur eller fugl føniks?

Kort intro om Los og arbeidet med ny versjon

Øystein Åsnes
Oystein.asnes@digdir.no

Hva er Los?

Los er et felles vokabular som er temainndelt for å kategorisere og beskrive offentlige tjenester og ressurser.

Vokabularet ble etablert for å gjøre det enklere å dele data mellom offentlige virksomheter, og å gjøre det enklere for innbyggere å finne fram i det offentlige.

Hvordan ser Los ut?

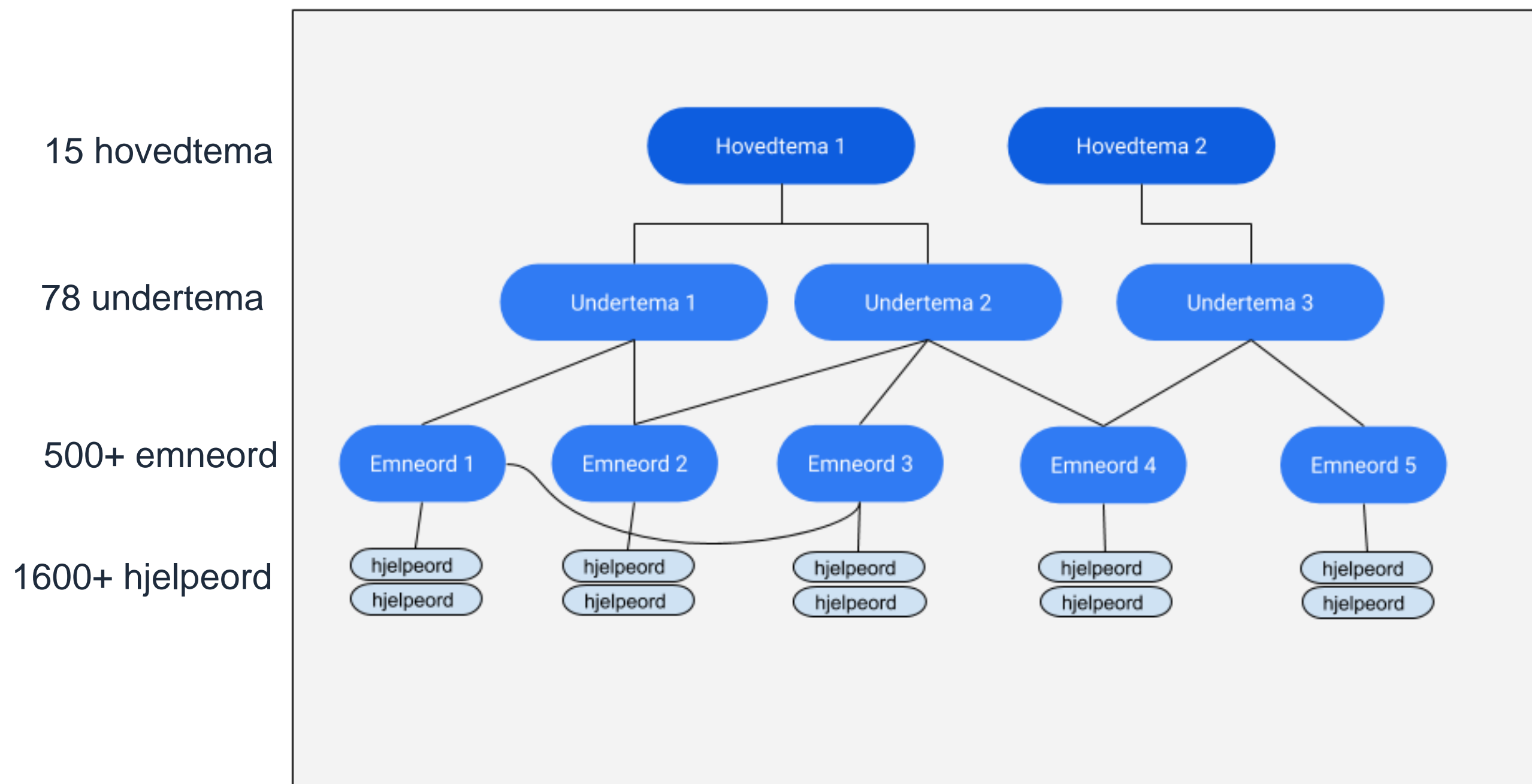
```

<skos:note xml:lang="nn">Transport til og frå skulen. Retten gjeld
for elevar som bur over ein viss avstand frå skulen og elevar som har
særleg farleg eller vanskeleg skuleveg. Retten til skyss gjeld ikkje
til/frå skulefritidsordninga (SFO).</skos:note>
<skos:related rdf:resource=
"https://psi.norge.no/los/hendelse/alvorlig-sykt-barn"/>
<skos:broader rdf:resource="https://psi.norge.no/los/tema/grunnskole"
/>
<skos:broader rdf:resource=
"https://psi.norge.no/los/tema/mobilitetstilbud"/>
<skos:broader rdf:resource=
"https://psi.norge.no/los/tema/skolehverdag"/>
<skos:broader rdf:resource=
"https://psi.norge.no/los/tema/videregaende-skole"/>
</rdf:Description>
<rdf:Description rdf:about=
"https://psi.norge.no/los/ord/skoletilhøyrighet">
  <rdf:type rdf:resource="http://www.w3.org/2004/02/skos/core#Concept"/>
  <skos:inScheme rdf:resource="https://psi.norge.no/los/ontologi/ord"/>
  <skos:prefLabel xml:lang="en">School districts</skos:prefLabel>
  <skos:prefLabel xml:lang="nb">Skoletilhøyrighet</skos:prefLabel>
  <skos:prefLabel xml:lang="nn">Skuletilhøyrighet</skos:prefLabel>
  <skos:note xml:lang="nb">Barn i skulealder blir delt inn i
skulekretser. Elevar har rett til å gå på den skolen de høyrer til.
Kommunen kan beslutte bytte av skole etter søknad fra foresatte.
</skos:note>
  <skos:note xml:lang="nn">Barn i skulealder blir delt inn i
skulekretsar. Elevar har rett til å gå på den skulen dei høyrer til.
Kommunen kan avgjere bytte av skule etter søknad frå føresatte.
</skos:note>
  <skos:broader rdf:resource="https://psi.norge.no/los/tema/grunnskole"
/>
</rdf:Description>
<rdf:Description rdf:about="https://psi.norge.no/los/ord/skredvarsel">
  <rdf:type rdf:resource="http://www.w3.org/2004/02/skos/core#Concept"/>
  <skos:inScheme rdf:resource="https://psi.norge.no/los/ontologi/ord"/>
  <skos:prefLabel xml:lang="en">Avalanche warning</skos:prefLabel>
  <skos:prefLabel xml:lang="nb">Skredvarsel</skos:prefLabel>
  <skos:prefLabel xml:lang="nn">Skredvarsel</skos:prefLabel>
  <skos:hiddenLabel xml:lang="nb">Jordras</skos:hiddenLabel>
  <skos:hiddenLabel xml:lang="nn">Jordras</skos:hiddenLabel>
  <skos:hiddenLabel xml:lang="nb">Jordskred</skos:hiddenLabel>
  <skos:hiddenLabel xml:lang="nn">Jordskred</skos:hiddenLabel>
  <skos:hiddenLabel xml:lang="nb">Leirras</skos:hiddenLabel>
  <skos:hiddenLabel xml:lang="nn">Leirras</skos:hiddenLabel>
  <skos:hiddenLabel xml:lang="nb">Leirskred</skos:hiddenLabel>
  <skos:hiddenLabel xml:lang="nn">Leirskred</skos:hiddenLabel>
  <skos:hiddenLabel xml:lang="nb">Rasfare</skos:hiddenLabel>
  <skos:hiddenLabel xml:lang="nn">Rasfare</skos:hiddenLabel>

```

Arbeid	Bygg og eiendom	Demokrati og innbyggerrettigheter	Familie og barn	Helse og omsorg
Arbeidsliv <ul style="list-style-type: none"> Arbeidsavtale Arbeidsgiver Arbeidsmarkedstiltak Arbeidsmiljø Arbeidstillatelse Arbeidstvist CV Ferierettigheter Inkluderende arbeidsliv Innemiljø Oppsigelse Permittering Sykefravær Tilrettelegging på arbeidsplassen Yrkesskadedekning 	Bygging <ul style="list-style-type: none"> Byggesak Forhåndskonferanse Forurenset grunn Gravemelding Klage på byggesak Melding om bygging Melding om ulovlige tiltak Nabovarsel Eiendom <ul style="list-style-type: none"> Adressetildeling Boplikt Bruksenhetsnummer Deling av eiendom Eiendomsregister Felting Fredet eiendom Heftelser på eiendom Kommunale avgifter og gebyr Oppmåling Privat vei Renovasjon Rettighetsregister Seksjonering Vann og avløp 	Åpenhet <ul style="list-style-type: none"> Elevrettigheter Innsynsrett Personvern Innbyggerrettigheter <ul style="list-style-type: none"> Flyktninger og beskyttelse Likestilling Menneskerettigheter Oppholdstillatelse Pass og visum Statsborgerskap Vergemål Medvirkning <ul style="list-style-type: none"> Innbyggerforslag Tolketjeneste Personopplysninger <ul style="list-style-type: none"> D-nummer Flyttmelding Fødselsattest 	Barnehage <ul style="list-style-type: none"> Barnehage - innhold og kvalitet Barnehageplass Pedagogisk-psykologisk tjeneste Tilsyn og godkjenning av barnehager Barnevern og foreldrestøtte <ul style="list-style-type: none"> Barnevern Bekyringsmelding til barnevernet Besøkhjem Fosterhjem Hjelp ved overgrep Støtte til familier Dødsfall og gravferd <ul style="list-style-type: none"> Dødsattest Gravferd Gravferdsstønad Gravplass Skifte ved dødsfall 	Akutt hjelp <ul style="list-style-type: none"> Hjelp ved overgrep Krisesenter Legevakt Livskriser Avlastning og støtte <ul style="list-style-type: none"> Korttidsopphold Ledsagerbevis Omsorgsavlastning Omsorgsstønad Personlig assistent Rådgivning og kurs Rehabilitering Støtte til familier Støttekontakt Tilrettelagt arbeidstilbud Tilrettelagt fritid Tolketjeneste Folkehelse <ul style="list-style-type: none"> Allergi Bioteknologi Blodgivning Ernæring

Strukturen i gjeldende versjon (3.0)

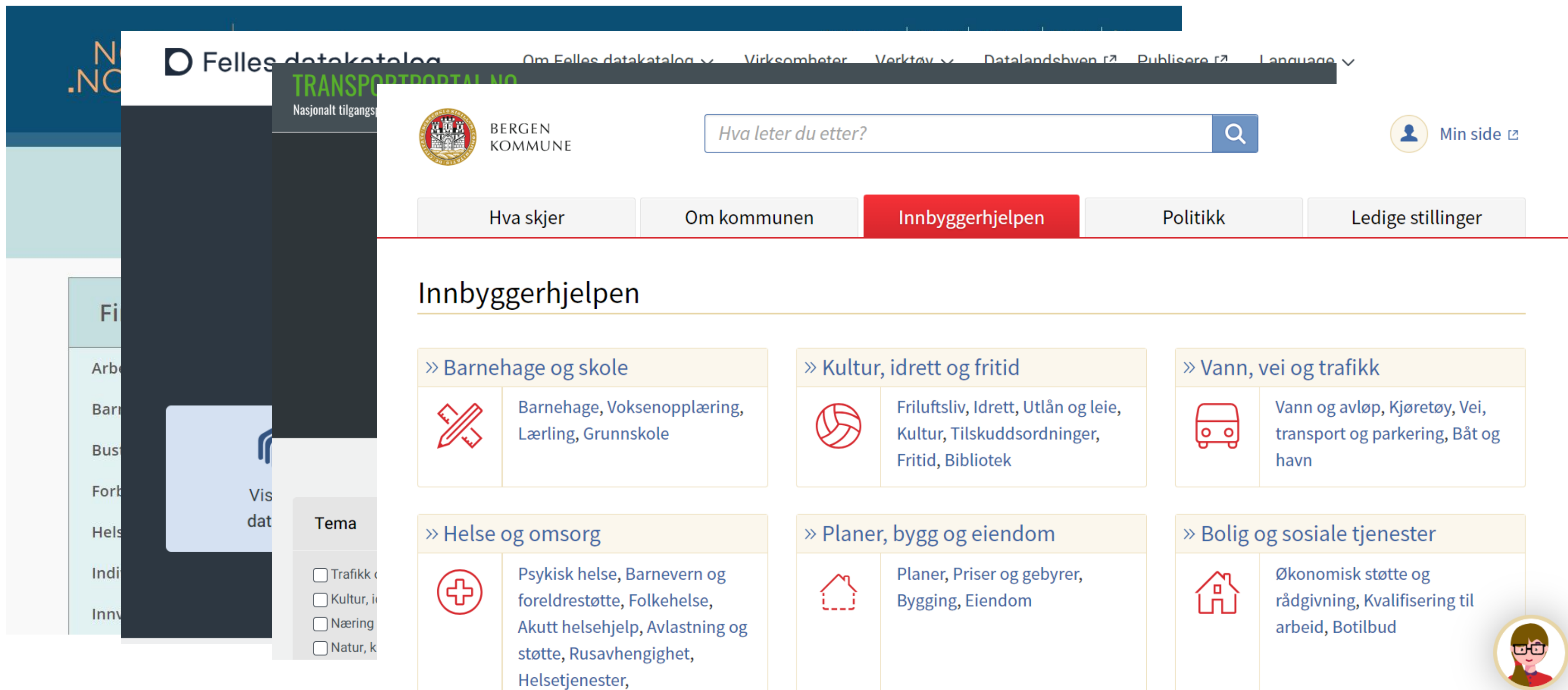

Kort historikk

- Los har røtter tilbake til begynnelsen av 1990-tallet og Statens Informasjonstjeneste
- «Los» er etterfølgeren til Statskonsult-prosjektet «LivsIT».
- Norge.no overtok ansvaret i 2005.
- Sist revidert i 2019

Målsettingen med LivsIT er å tilrettelegge offentlig informasjon ut fra brukernes behov, og ikke ut fra hvordan det offentlige er organisert. LivsIT skal gjøre det mulig for en bruker å finne tilnærmet fullstendig informasjon uten å behøve å henvende seg til alle etater som kan tenkes å ha relevant informasjon knyttet til en bestemt livssituasjon.

Hvem bruker Los i dag?

The screenshot shows the Bergen Kommune website. The header includes the logo 'Felles datakatalog' and navigation links like 'Om Felles datakatalog', 'Virksomheter', 'Verktøy', 'Datalandsbyen', 'Publisere', and 'Language'. The main navigation bar has buttons for 'Hva skjer', 'Om kommunen', 'Innbyggerhjelpen' (highlighted in red), 'Politikk', and 'Ledige stillinger'. A search bar contains the text 'Hva leter du etter?'. A user profile icon is labeled 'Min side'. The 'Innbyggerhjelpen' section is titled and contains six categories, each with an icon and a list of services:

- Barnehage og skole**: Barnehage, Voksenopplæring, Lærling, Grunnskole
- Kultur, idrett og fritid**: Friluftsliv, Idrett, Utlån og leie, Kultur, Tilskuddsordninger, Fritid, Bibliotek
- Vann, vei og trafikk**: Vann og avløp, Kjøretøy, Vei, transport og parkering, Båt og havn
- Helse og omsorg**: Psykisk helse, Barnevern og foreldrestøtte, Folkehelse, Akutt helsehjelp, Avlastning og støtte, Rusavhengighet, Helsetjenester,
- Planer, bygg og eiendom**: Planer, Priser og gebyrer, Bygging, Eiendom
- Bolig og sosiale tjenester**: Økonomisk støtte og rådgivning, Kvalifisering til arbeid, Botilbud

On the left side, there is a sidebar with a search bar and a 'Tema' filter menu with options: Trafikk, Kultur, idrett, Næring, and Natur, k.

Hvilke effekter kan Los gi?

For innbyggerne:

- Søkeoptimaliserte beskrivelser av offentlige tjenester og ressurser
- Tjenesteorientert menystruktur for offentlige tjenester, som er lik på tvers av kommuner
- Oversikt over offentlige tjenester knytt til et tema eller livshendelse

For virksomhetene:

- Kapabilitetsoversikter med utgangspunkt i tjenestene som skal leveres
- Tjenesteorienterte KPI-er
- Bedre porteføljestyling og rapportering
- (Semi)automatiserte tjenester og prosesser

Hvorfor ny versjon nå?

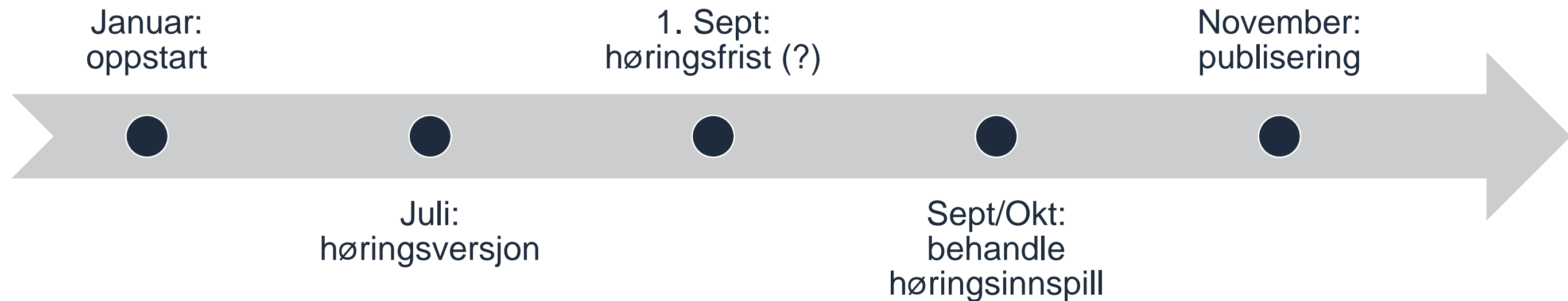
- Norsk helsenett og arbeidet med livshendelsen **alvorlig sykt barn**
- Kommunesektorens behov
- Utdanningssektorens behov
- Innmeldte enkeltbehov
- Tekniske og redaksjonelle feil og mangler
- Interoperabilitet med andre vokabularer

Redaksjonsgruppen

- Språkrådet (Marianne Åsgaard)
- Digdir (Jim Yang, Hanne Brun, Øystein Åsnes,, m.fl.)
- Kristiansand kommune (Geir Omestad)
- KS Digitale fellestjenester (Andreas Sigvaldsen)
- KF (Stephanie Løvenskiold)
- NAV (Randi Aasen)
- DFØ (Erlend Klakegg Bergheim)

Tidslinje – Los versjon 4.0

Hvordan bidra?

- Tilbakemelding via Github:
<https://github.com/Informasjonsforvaltning/los/issues>
- Innspill på epost: informasjonsforvaltning@digdir.no

Digitaliseringsdirektoratet

postmottak@digdir.no

22 45 10 00

Postboks 1382 Vika, 0114 Oslo

Besøksadresser:

Havnegata 48, 8900 Brønnøysund

Skrivarvegen 2, 6863 Leikanger

Lørenfarete 1C, 0580 Oslo